

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **H. I., s. r. o., IČ X**
sídlem N. 1293/2a, H., X O.
zastoupena advokátem Mgr. et Mgr. Markem Polákem
sídlem Valová 2357/8, 789 01 Zábřeh

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
zastoupen advokátem JUDr. Petrem Rittrem
sídlem Riegrova 12, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2022, č. j. X

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 29. 7. 2022, č. j. X **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. et Mgr. Marka Poláka, advokáta sídlem Valová 2357/8, 789 01 Zábřeh.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2022, č. j. X, vydal Městský úřad Šumperk v působnosti orgánu památkové péče podle § 14 odst. 2 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, závazné stanovisko, že práce spočívající v přípravě záměru montáže fotovoltaických (dále jen „FVE“) panelů na střechu objektu L. č. p. X, Š., jehož

vlastníkem je žalobkyně a který se nachází na území Městské památkové zóny Šumperk (dále jen „MPZ“), jsou z hlediska ochrany zájmů státní památkové péče nepřipustné.

2. Žalovaný ve výroku specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí orgánu památkové péče potvrdil.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků

Žaloba

3. Žalobkyně (původně P. W. s. r. o.) se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí městského úřadu, které podle ní nepřiměřeně zasahují do jejího vlastnického práva faktickým zákazem zhodnotit její majetek.
4. Tvrzený veřejný zájem na ochraně střešní krajiny je podle žalobkyně nepřezkoumatelný, rozhodnutí jsou obecná, bez specifikace důvodů, pro které není záměr žalobkyně v souladu se zájmem na památkové ochraně. Chybí úvahy o tom, ochrana jakých konkrétních znaků střešní krajiny převyšuje ochranu vlastnického práva žalobkyně a jakým způsobem by instalace FVE panelů zachování těchto hodnot vyloučila. Zdůraznila, že stavba samotná nepodléhá žádnému stupni památkové ochrany, je moderní, technickým i vizuálním řešením odlišná od historické zástavby tvořící památkovou zónu. Plochá střecha se vymyká tvarovému i materiálovému řešení střech v památkové zóně. Podle žalobkyně by umístění vertikálních FVE panelů ve sklonu podle technické dokumentace naopak střechu vhodně rozčlenilo a lépe včlenilo do současné střešní krajiny. Správní orgány nepopsaly znaky charakteristické pro dané území, historická tzv. Nová brána již není pohledem z radnice seznatelná. Nadto se stavba žalobkyně nachází na samém okraji památkové zóny a od jejího centra je viditelně oddělena ulicí N. H.
5. Žalobkyně neshledává, že by v dotčeném území existoval oprávněný veřejný zájem ochrany střešní krajiny. Argumentace poškozením střešní krajiny je podle ní nepřiléhavá, neboť při pohledu z radniční věže je viditelná pouze část ploché střechy stavby, a to ve značné pohledové vzdálenosti, a nadto je z výšky viditelná nesourodost tvarů a materiálů střešních konstrukcí a krytiny přímo v památkové zóně. Vizuální podoba dotčené památkové zóny z ptáčích perspektiv ani neodpovídá chráněnému veřejnému zájmu na zachování historické autenticity, neboť větší část střech přímo v památkové zóně i v jejím širším okolí je tvořena různými tvary a materiály, v provedení současnými technologiemi. I kdyby tudíž taková nesourodá střešní krajina zasluhovala zvýšené ochrany, pak osazením FVE panelů by v žádném případě nemohlo dojít k narušení jejího charakteru. K žalovaným tvrzenému narušení historické osobitosti chráněného statku nemůže dojít, neboť střechy ve směru pohledu na stavbu žalobkyně nejsou původní a jejich historická hodnota je zanedbatelná.
6. Dále žalobkyně namítla, že napadeným rozhodnutím došlo k porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání s ohledem na budovu na pozemku parc. č. st. XA, kde je na střeše domu s historickou hodnotou umístěno několik desítek FVE panelů, a to v těsné blízkosti radnice, tj. v centru památkové zóny. Argumentace výjimečným povolením pro účely vysoušení stavby z roku 2012 podle žalobkyně postrádá v roce 2022 zcela opodstatnění. FVE panely se nacházejí i na dalších střechách domů v centru města. Nadto byly podle žalobkyně FVE panely připuštěny i na jiných místech ČR na řadě historických staveb či staveb v památkových zónách - např. na střeše budovy Nové scény Národního divadla, či v chráněné památkové zóně na střeše Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Dále poukázala na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS

709/19, podle kterého byly následně realizovány FVE panely na střechách historických staveb Lednicko-Valtického areálu, tj. v bezprostředním sousedství památek UNESCO.

7. Vzhledem k tomu, že FVE panely jsou moderní technologií, není podle žalobkyně možné její odmítnutí jen z toho důvodu, že se tato v minulosti v dotčené lokalitě nevyskytovala. Nadto vedle veřejného zájmu na památkové ochraně historického dědictví stojí i veřejný zájem na využívání ekologických zdrojů energie. Ostatně sám žalovaný argumentuje tím, že v minulosti umožnil instalaci solárních panelů přímo na památkově chráněném objektu za účelem jeho vysoušení, tedy nepochybně jako zdroj napájení vysoušecích agregátů, které bylo nepochybně možno napájet z běžného rozvodu elektrické energie. Zatímco tedy v uváděném případě žalovaný zohlednil energetickou náročnost provozu budovy, nyní v situaci diametrálně odlišné od podmínek využívání energií stejný argument zcela přehlíží. Žalovaný se tedy dle názoru žalobkyně měl v rámci testu proporcionality zabývat také kolizí uvedených veřejných zájmů, což ani náznakem neučinil.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že stavba žalobkyně sice není památkově chráněna, avšak nachází se na území MPZ. Účelem památkové ochrany je podle žalovaného v daném případě zachování střešní krajiny, která je výrazným prvkem prostředí MPZ. Realizace projektu by podle žalovaného poškodila vzhled stavby, neboť podoba střechy se na celkovém výrazu zásadně podílí. Užití FVE panelů by tak představovalo ve svém důsledku degradaci centra Šumperka. Skutečnost, že se objekt nachází na okraji památkové zóny, není dle žalovaného rozhodující, neboť zájmy památkové ochrany se uplatňují na celé ploše této zóny a jakékoli rozlišování subzón by nepochybně vedlo k postupné degradaci tohoto unikátního celku a ve své podstatě k popření smyslu ochrany památkové zóny jako takové. V minulosti uplatňovaný benevolentní přístup nelze dle žalovaného považovat za precedentsní. FVE panely se dle žalovaného vyskytují na území MPZ Šumperk výjimečně a aktuálně již zde povolovány nejsou. V minulosti provedené osazení střechy jiné budovy lze vnímat jako problém přechodný, a tudíž snesitelný. Jedná se z památkového hlediska o chybu, která by se již neměla opakovat. Dále žalovaný připomněl, že zachování kulturního dědictví je obecným zájmem, který je překážkou výkonu vlastnického práva v rozporu s tímto zájmem. Z hlediska památkové ochrany je přitom klíčové zachování adekvátního vzhledu nemovitostí, které se nacházejí na území památkové zóny. Žalobkyně podle žalovaného netvrdila, natož aby prokázala existenci okolností nutných pro ochranu jejího vlastnického práva, které by převažovaly nad zájmem na památkové ochraně, jež by tak omezení uvedená v závazném stanovisku činily nepřiměřenými, pouze odkazovala na obecnou snahu každého řádného hospodáře ušetřit na energiích.

C) Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud ve věci bez jednání.
10. Podle § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči, ve znění účinném do 31. 12. 2023, *vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v (...) památkové zóně, je povinen k zamýšlené stavbě, (...) změně stavby (...) si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, § 17)*. Podle odst. 3 téhož ustanovení *v závazném*

stanovisku podle odstavců 1 a 2 se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví se základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

11. Krajský soud předně uvádí, že přestože citované ustanovení zákona o státní památkové péči hovoří o tom, že příslušný orgán státní památkové péče vydá k žádosti stavebníka závazné stanovisko, má tento akt povahu rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52, či ze dne 29. 1. 2018, č. j. 8 As 241/2017-33).
12. Mezi účastníky není sporu o tom, že se dům č. p. X, L. 5 v Š. není kulturní památkou, avšak nachází se v území prohlášeném vyhláškou č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny, za MPZ Šumperk. Rovněž je nesporné, že dům, na jehož severní a západní střešní trakt má žalobkyně v úmyslu umístit 125 ks FVE panelů, je novodobá stavba s plochou střechou.
13. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že městský úřad převzal do odůvodnění svého rozhodnutí prakticky doslovně stanovisko odborné organizace státní památkové péče - Národního památkového ústavu - ze dne 28. 4. 2022, podané ve věci podle § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči. Uvedl, že se v posuzované věci jedná o objekt v okrajové části MPZ Šumperk, o území doplňující její charakter. Osazení množství rozměrných FVE panelů, tj. ryze novodobého a technicistního utilitárního prvku na střešní rovinu uplatňující se v historickém prostředí, označil za zcela nevhodné z pohledu autenticity a věrohodnosti, resp. kontextuálnosti vnějšího pláště objektu v památkově chráněném území. Zdůraznil, že se předmětné prvky v daném území v minulosti nikdy nevyskytovaly. Poukázal na lesklý zrcadlivý povrch FVE panelů, přičemž v posuzovaném případě se podle něj bude jednat o vizuálně výraznou (dokonce nad atiku vystupující), neautentickou a ahistorickou úpravu střešního pláště, tj. nevěrohodnou úpravu ovlivňující věrohodnost vzhledu a konstrukčního řešení vnějšího pláště dané stavby, ale rovněž střešní krajina MPZ, tedy významná hodnota, pro kterou je toto území rovněž památkově chráněno. Realizací záměru by podle městského úřadu došlo k negativnímu zásahu do základních charakteristik struktury zástavby historického jádra města a k poškození střešní krajiny dobře viditelné z radniční věže, kde probíhají turistické prohlídky, z ptačí perspektivy i z okolních objektů stejné a vyšší výškové úrovně. Dále městský úřad poukázal na význam architektury pro společnost, zejména pak význam architektonického dědictví. Připustil, že využívání soudobých energetických zdrojů a snižování energetické náročnosti staveb je potřebné i pro architektonicky hodnotné objekty, avšak podporována by podle něj měla být jen opatření, jimiž lze dosáhnout energetických úspor bez ohrožení kulturních hodnot. Rovněž citoval závěr odborné literatury o nevhodnosti umísťování FVE panelů v prostředí městských památkových rezervací a zón. Závěrem uvedl, že nevhodný je i navržený způsob umístění panelů na střeše (v diagonálním směru vzhledem k ploše střechy), který by vytvářel nový rušivý geometrický ahistorický prvek v tmavé barevnosti (oproti stávající světlé povlakové krytině) a výrazné zrcadlivosti. Akceptovatelné by podle městského úřadu bylo za konkrétních podmínek užití integrované fotovoltaiky ve formě různých typů střešních krytin (solární tašky, šindele, pásy) umožňující vytvořit individuální integrovaný systém odpovídající zvýšeným estetickým kritériím z hlediska památkové péče.
14. Žalobkyně v odvolání proti předmětnému rozhodnutí s odkaze na výskyt FVE panelů na střechách v MPZ Šumperk namítala porušení zásady předvídatelnosti a legitimního

očekávání. Dále poukázala na toliko částečnou viditelnost střechy předmětného objektu z radniční věže a značnou pohledovou vzdálenost od centra předmětné MPZ, popsala nesourodost tvarů a materiálů střešních konstrukcí v dané MPZ, absenci historické autenticity a zanedbatelnost historické hodnoty předmětné střešní krajiny. Za lichý označila argument, že se FVE panely v minulosti na daném území nevyskytovaly, neboť se jedná o moderní technologii s nesporným přínosem k veřejnému zájmu na ekologicky šetrné výrobě energie, a použila příměr se zcela ahistorickými parkovacími plochami přímo v centru předmětné MPZ, které byly vzhledem k veřejnému zájmu vybudovány, ačkoli jsou zásahem do charakteru daného území viditelným i při běžné chůzi. Závěrem zpochybnila použitelnost městským úřadem citované pasáže ze Společného prohlášení k problematice staveb, které se podle ní týká zón s identickou vizuální podobou s autentickým historickým charakterem střech, což není posuzovaný případ, jakož i jím vytýkanou tmavou barevnost, neboť již nyní zahrnuje široké barevné spektrum střech dotčeného území rozsáhlé plochy tmavých střech.

15. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí připomněl účel prohlášení památkové zóny podle § 6 zákona o státní památkové péči, dále vymezil pojem střešní krajina, označil ji za významnou vrstvu územní památkové zóny a FVE panely označil paušálně za rušivý prvek poškozující ráz střešní krajiny památkové zóny. Ztotožnil se se závěry městského úřadu o narušení střešní krajiny MPZ Šumperk a dodal, že navrhované neautentické úpravy na střešním plášti by narušily vnitřní obraz sídla a nebyly v souladu s kulturněhistorickými hodnotami MPZ, a proto je třeba je odmítnout. Umístěním předmětných FVE panelů by podle žalovaného došlo k deformaci historického prostředí MPZ a poškození pohledu na její střešní krajinu. Polohu předmětného domu označil žalovaný za pohledově exponované nároží, neboť se nedaleko něj do roku 1860 nacházela jedna ze dvou městských bran, tzv. Nová, vybudovaná kolem roku 1520 za Petra z Žerotína. K namítanému legitimnímu očekávání žalovaný uvedl, že dle zjištění městského úřadu bylo na území MPZ Šumperk povoleno umístění FVE panelů pouze na domě č. p. X, který je kulturní památkou, a to rozhodnutím ze srpna 2012 z důvodu potřeby zajištění dočasného zdroje k odvlhčení daného objektu, což nelze označovat za precedens. K námitkám vůči kvalitě předmětné střešní krajiny žalovaný uvedl, že střešní krajina spoluurčuje panorama města, takže každý zásah na jednotlivé stavbě v MPZ je i zásahem o celé střešní krajiny MPZ, přičemž ochrana střešní krajiny tvoří významnou součást památkové podstaty chráněného území. Z pořízené fotodokumentace žalovaný zjistil, že posuzovaná střecha je z radniční věže vidět celá a nachází se v pohledově exponované poloze nároží. Následně žalovaný připomněl, že památková zóna je jedním z nástrojů ochrany architektonického dědictví, k níž se ČR zavázala i na mezinárodní úrovni, poukázal na omezenost vlastnického práva v obecném zájmu a konstatoval, že městský úřad svým rozhodnutím respektoval odborné vyjádření NPÚ.
16. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zruší soud napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednán rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívajícím v nedostatku důvodů rozhodnutí.
17. Ustanovení § 68 odst. 3 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který platí i pro rozhodnutí odvolacího správního orgánu (§ 93 odst. 1 správního řádu), klade na odůvodnění správního rozhodnutí určité nároky: „*V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*“ V odůvodnění

rozhodnutí tedy správní orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí a jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů, na základě kterých rozhodl.

18. Krajský soud předně shledal důvodnou žalobní námitku vytýkající správním orgánům obou stupňů nepřezkoumatelnost závěru o existenci veřejného zájmu na ochraně střešní krajiny nacházející se v dané části MPZ Šumperk. Správní orgány se totiž, jak vyplývá z výše uvedeného shrnutí obsahu jejich rozhodnutí, omezily pouze na pojmenování významu střešní krajiny jako součásti hodnot památkové zóny v obecné rovině, aniž zájem na její ochraně doložily jednoznačným popisem konkrétních hodnot a kvalit předmětného chráněného statku, tj. střešní krajiny MPZ Šumperk, zejména její části, v níž se nachází posuzovaný objekt. Popis charakteristických znaků střešní krajiny MPZ Šumperk v rozhodnutích správních orgánů schází.
19. Žalovaný pak nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí ještě umocnil tím, že nejenže nedoplnil v rozhodnutí městského úřadu chybějící popis konkrétních hodnot předmětné střešní krajiny, nýbrž v této souvislosti nereagoval ani na zcela konkrétní odvolací námitky žalobkyně, zejména na jí prezentovaný popis parametrů dané střešní krajiny. Na podrobný popis vizuální podoby střešní krajiny MPZ Šumperk (její tvarové, materiálové a barevné rozmanitosti a absenci historické autenticity technického řešení nejen střechy dotčeného objektu, nýbrž i střech okolních) uvedený žalobkyní v odvolání žalovaný nijak v napadeném rozhodnutí nereagoval. Přitom Nejvyšší správní soud již ve své rané judikatuře uvedl, že „[z] odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů...“ (rozsudek ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65). Za jeden z důvodů, pro který může být rozhodnutí o odvolání považováno za nepřezkoumatelné, pak Nejvyšší správní soud označil právě situaci, kdy se odvolací orgán nezabýval všemi odvolacími námitkami a nevyčerpal tak celý obsah odvolání (srov. např. rozsudky ze dne 30. 10. 2020, č. j. 5 As 271/2018-32, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, či ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71).
20. Ve shodě s žalobkyní krajský soud z obsahu fotodokumentace obsažené ve správním spise zjistil, že střešní krajinu MPZ Šumperk nelze při pohledu v žádném směru nazvat uceleným souborem jednotného tvarového či materiálového provedení nebo jednotné barevnosti. Pravdivé je i tvrzení žalobkyně, že ve směru pohledu na střechu její stavby jsou viditelné střechy pokryté plechovou krytinou, eternitovými šablonami, PVC folií a dalšími materiály v různých barevných provedeních. Krajský soud si je sice vědom skutečnosti, že posouzení památkové hodnoty je posouzením odborným a že existence památkově cenných kvalit nemusí být laikovi zřejmé, nicméně při uvedených zjištěních je absence zdůvodnění zájmu na památkové ochraně právě takové střešní krajiny zcela zásadní vadou způsobující nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí. Potřeba ochrany střešní krajiny, jakožto součásti plošné památkové ochrany v podobě MPZ, musí být v konkrétním případě odůvodněna takovým způsobem, aby bylo zřejmé, jaké její charakteristické znaky jsou hodny ochrany do té míry, že ospravedlňují zásah do ústavně zaručeného práva na ochranu výkonu vlastnického práva. Obecně a bezobsažené floskule žalovaného o tom, že střešní krajina *spoluurčuje panorama města*, že *tvoří významnou součást památkové podstaty chráněného území*, že *provedení navrhované neautentické úpravy na střešním plášti předmětné stavby by narušilo vnitřní obraz sídla* a že *předmětná úprava by nebyla v souladu s kulturně*

historickými hodnotami památkové zóny nelze považovat za řádné vypořádání zcela konkrétních odvolacích námitek žalobkyně ve smyslu uvedených judikатурních požadavků. Střešní krajina se sice bezpochyby obecně vzato může, a to i významně podílet na hodnotě památkové zóny, správní orgány však byly povinny vysvětlit, proč je tomu tak právě v posuzovaném případě MPZ Šumperk, obzvláště pokud věrný popis reality provedený žalobkyní svědčí spíše pro závěr, že zájem na ochraně střešní krajiny MPZ Šumperk je značně pochybný a že stávající podoba předmětné střešní krajiny nebude realizací záměru žalobkyně negativně dotčena.

21. Oprávněně žalobkyně v žalobě setrvala i na svém tvrzení, že z radniční věže není viditelná celá střecha dotčeného objektu. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí s odkazem na městským úřadem pořízenou fotodokumentaci uvedl, že z radniční věže je viditelná celá střecha objektu žalobkyně. Podle krajského soudu tomu tak ale není, neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že objekt žalobkyně je budovou ve tvaru písmene L, přičemž FVE panely hodlá žalobkyně osadit jak severní, tak západní křídlo budovy. Z fotografií zachycujících pohled z radniční věže je ale zřejmé, že viditelné je celé jen severní křídlo dané budovy, zatímco západní křídlo nikoliv. Rozpor tohoto závěru žalovaného s obsahem správních spisů nicméně nepovažuje krajský soud za zásadní, podstatný je fakt, že z radniční věže, či z ptáčích perspektiv budou FVE panely na střeše daného objektu viditelné ve velkém rozsahu.
22. Podstatnější vadou je podle krajského soudu absence vypořádání se žalovaného s námitkou značné pohledové vzdálenosti střechy objektu žalobkyně z centra MPZ Šumperk, resp. z radniční věže. V napadeném rozhodnutí žalovaný totiž k této námitce pouze uvedl, že každý zásah na jednotlivé stavbě v MPZ je zásahem do celé střešní krajiny, a dále zdůraznil, že se dům žalobkyně nachází v pohledově exponované poloze nároží, přičemž tvrzenou pohledovou exponovanost podepřel jen odkazem na existenci přístupové cesty k historickému centru města a blízkostí městské brány ze 16. století. Z napadeného rozhodnutí ani rozhodnutí prvostupňového ale nevyplývá, z jakého důvodu činí nárožní poloha dané místo pohledově exponovaným. Důvodně pak žalobkyně v žalobě namítá, že existence zmíněné (Nové) brány ze 16. století pozornost vskutku přitahovat nemůže, pokud správní orgány obou stupňů současně ve svých rozhodnutích uvedly, že se tato nacházela v uvedeném místě jen do roku 1860.
23. Teprve ve vyjádření k žalobě se žalovaný snažil dohnat absentující vypořádání námítky značné pohledové vzdálenosti a umístění na samém okraji MPZ Šumperk nedostatečné zdůvodnění argumentem, že tato skutečnost není rozhodující, neboť zájmy památkové ochrany se uplatňují na celé ploše této zóny a jakékoli rozlišování subzón by nepochybně vedlo k postupné degradaci tohoto unikátního celku a ve své podstatě k popření smyslu ochrany památkové zóny jako takové. Kromě toho, že chybějící odůvodnění nelze podle konstantní judikatury dohnat až v samotném soudním přezkumu v rámci vyjádření žalovaného k žalobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008 č. j. 8 Afs 66/2008-71), považuje krajský soud žalovaným zastávané stanovisko za neudržitelné a popírající povinnost správních orgánů zabývat se individuálními okolnostmi každého případu. Jak již soud shrnul výše, městský úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že se v posuzované věci jedná o objekt v okrajové části MPZ Šumperk, o území doplňující její charakter. Již samotné toto konstatování podle názoru svědčí o tom, že k území MPZ nelze přistupovat paušálně bez přihlédnutí k tomu, o jakou část MPZ se jedná, tj. zda jde o část

centrální tvořenou vesměs kulturními památkami, či jen o část okrajovou, a rovněž k tomu, jakou podobu má samotný objekt, o jehož úpravu se jedná.

24. Krajský soud rovněž přisvědčuje žalobkyni v tom, že nemůže obstát argumentace historickou neautenticitou FVE panelů, neboť tyto jsou moderní technologií.
25. Konečně důvodnou shledal krajský soud i námitku chybějícího vypořádání se s jí tvrzeným přínosem instalace FVE panelů k veřejnému zájmu na ekologicky šetrné výrobě energie. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v odvolání argumentovala právě i zájmem na ochraně životního prostředí a nikoli jen nákladovou úsporností, tj. ochranou svého vlastnictví (jak se žalovaný snaží žalobkyni ve vyjádření k žalobě podsunout), byl povinen se s touto námitkou řádně vypořádat. Krajský soud v této souvislosti uvádí, že se v nedávné době zabýval obdobným případem Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 24. 11. 2022, č. j. 57 A 7/2022-30, který zrušil rozhodnutí orgánu památkové péče s odůvodněním, že nepřihlédl ke skutečnosti, že využívání výroby energie z obnovitelných zdrojů lze za současného stavu odborného poznání označit za veřejný zájem, a uložil mu povinnost v navazujícím správním řízení aplikovat princip proporcionality a podrobně s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti případu řešit kolizi právem chráněného zájmu na ochraně životního prostředí se zájmem na ochraně památkového dědictví a nalézt optimální vztah mezi nimi. S těmito závěry se soud zcela ztotožňuje, neboť zájem na památkové ochraně nelze nahlížet pouze izolovaně.
26. Závěrečnou poznámku správního orgánu I. stupně o tom, jaká podoba fotovoltaiky by byla z hlediska památkové ochrany akceptovatelná, soud sice hodnotí pozitivně jako pokus o nalezení proporcionálního řešení, avšak s ohledem na absenci všech klíčových úvah výše popsaných, nelze tuto poznámku považovat za dostatečnou.

D) Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud proto s ohledem na výše uvedené žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud vrací věc žalovanému. V dalším řízení je žalovaný právním názorem soudu podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán. V navazujícím řízení žalovaný řádně identifikuje znaky střešní krajiny MPZ Šumperk, které je třeba z hlediska památkové péče chránit, přezkoumatelně vysvětlí, jakým způsobem by instalace těchto panelů zachování historických hodnot daného území narušila, a provede test proporcionality, při němž poměří střet veřejného zájmu na ochraně historického dědictví na straně jedné se zájmem žalobkyně na nerušeném výkonu vlastnického práva a zájmem na ochraně přírody v podobě vybudování obnovitelného zdroje elektrické energie na straně druhé.
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení procesně úspěšná žalobkyně má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně ve výši 11 228 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobkyně advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 6 200 Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 1 428 Kč (tj. 21 % z částky 6 800 Kč), neboť zástupce žalobkyně je plátcem uvedené daně.

29. K zaplacení uvedené částky stanovil soud žalovanému přiměřenou lhůtu 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř., tj. k rukám zástupce žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu, který o ní rozhodne.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na nařízení exekuce.

Olomouc 28. února 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu